

***TILINPÄÄTÖS, TALOUSARVIO 2020 –
toteutuma 31.12.2020***

Tekninen lautakunta 25.2.2021

TEKNINEN LAUTAKUNTA

VASTUUALUE: TEKNISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Maankäytön palveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuuden hallinta, maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä rakennusvalvonta.

Kunnallistekniikka vastaa liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä niiden rakennuttamisesta.

Toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti laadukkaat maankäytön ja kunnallistekniikan palvelut. Asiakslähtöisyys, suunnitelmallisuus, laatu ja taloudellisuus ohjaavat koko organisaation toimintaa. Oman palvelutuotannon kilpailukykyä verrataan säännöllisesti yksityisen vastaavaan palvelutarjontaan.

Ostopalveluina tuotetaan ympäristönsuojelu- sekä palo- ja pelastustoimen tehtävät.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin väestön ikääntyminen ja asukasmäärän vähentyminen aiheuttaa haasteita myös tekniselle palvelualueelle etenkin maankäytön suunnittelulle. Positiivisena toimintaympäristön muutoksena voidaan pitää mahdollisen biosellutehdasinvestoinnin toteutumista ja matkailuelinkeinon lisääntymistä tunturikohteiden lisäksi myös keskustajaman osalta. Kaava- ja tonttisuunnittelussa otetaankin entistä enemmän huomioon nämä toimintaympäristön muutokset.

Kunnallistekniikan osalta myös väestön ikääntyminen, asukasmäärän vähentyminen ja mahdollinen tehdasinvestointi ovat jo välillisesti vaikuttaneet mm. katujen rakentamisiin ja kunnossapitoon sekä aluesuunnitteluun. Ikääntynyt väestö huomioidaan yhä paremmin mm. lähiliikunta-alueiden suunnittelemisessa. Matkailua edistävässä virkistys-, reitti- ja yleisten alueiden hankesuunnittelussa pyritään mahdollisimman tiiviiseen yhteistyöhön elinkeinopalvelujen ja naapurikuntien kanssa. Oman kaluston käyttöasteita lisätään.

Vuoden 2019 voimaan astunut uusi yksityistielaki pienentää kuntien roolia yksityistieasioissa ja samalla asettaa kunnille uusia haasteita etenkin avustuskriteerien tiukkenemisen osalta. Kevään 2020 aikana tuodaan toimitelmille uudet yksityistieavustuskriteerit päätettäväksi.

Kemijärven kaupungin osalta on laadittu säästösuunnitelma v.2019 - v.2022. Myös tekniselle palvelualueelle on laadittu vuosittainen säästöohjelma toimenpiteineen. Toimintakulut jäädytetään pääosin v.2019 tasolle paitsi säästökohteissa budjetti pienenee. Lisäksi seuraavana kolmena vuonna investoinnit pienenevät 100 000 euroa vuodessa verrattuna v.2019 budjettiin.

Toteutuma 31.12.

Koronapandemia vaikutti välillisesti myös teknisten palvelujen toimintaan mm. maankäytön suunnitteluun. Etenkin ulkomaan matkailun hiipuminen ohjasi kaavoitusta enemmän jalostamaan maa-alueita mm. paluumuuttajien ja etätyöntekijöiden sekä kotimaan matkailun tarpeisiin. Kaupungin maa-alueita ja metsiä saatiin kuitenkin myytä kohtalaisen hyvin. Biosellutehtaan maankäytön suunnittelua jatkettiin.

Kotimaan matkailu suuntautui yhä enemmän luontoon. Etenkin maastoreittien kysyntä kasvoi. Suomotunturin matkailuyrittäjän ja elinkeinoyksikön kanssa laadittiin ulkoilureittien kehittämissuunnitelma, jossa maastopyöräreitit ovat vahvasti esillä. Ulkoilureittien kehittämiseen haettiin ELY-keskukselta investointiavustusta. Moottorikelkkareittien opastusten uusimistyö aloitettiin risteysalueiden kohdilta. Kaikki opasteet on uusittu v.2021. Ahvensalmen elinkaaripuiston rakentamiseen saatiin ELY-keskuksen 50 prosentin investointiavustus. Rakentaminen aloitettiin ja puisto valmistuu v.2021 kesällä. Ahvensalmen elinkaaripuisto toimii lähiliikunta-alueena ja edistää mm. Ikääntyneiden terveyttä.

Toimitelmien päätettäväksi saatettiin yksityistieavustusten kriteerit. Valtuusto päätti säilyttää yksityisavustuskäytännöt pääosin entisen kaltaisina.

3. Talouden sopeuttamisohjelma 2020–2022

Kemijärven kaupungin talouden sopeuttamisohjelma edellyttää myös tekniseltä palvelualueelta konkreettisia säästökohteita. Toimintakulut jäädytetään pääosin v.2019 tasolle, paitsi säästökohteissa budjetti pienenee seuraavina kolmena vuotena. Lisäksi investointimäärärahaa pienennetään ko. aikana vuosittain 100.000 eurolla.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat mm.:

Käyttötalousarvion pienentäminen edellyttää vakituisen henkilöstön määrän vähentymistä. Vähentymä toteutetaan luonnollisen poistuman kautta ja yhteistyön lisäämisellä naapurikuntien kanssa.

Oman konepalvelun toimintaa tehostetaan entisestään ja yksityisen kaluston ja urakoinnin osuutta lisätään.

Energiasäästötoimenpiteitä jatketaan mm. katu- ja reittivalojen muuttamisella ledvaloiksi, mikä tuo myös säästöjä energiakuluissa.

Avustusmäärärahoja pienennetään.

Liikunta- ja leikki- sekä virkistyspaikkojen käyttöasteet ja tarpeellisuus selvitetään. Inventointien jälkeen supistetaan ja keskitetään tarvittaessa ko. toimintapaikkoja.

Kylätoimikunnat ja seurat tai muut vapaaehtoiset toimijat otetaan entistä enemmän huomioon palvelujen tuottajana etenkin haja-asutusalueilla.

Ylimääräisen ja epäkurantin kaluston myyntiä jatketaan.

Myyntituottoja lisätään mm. konepalvelujen osalta.

Toteutuma 31.12.

Tekninen palvelualue pystyi toteuttamaan pääosin kaupungin asettamat talouden tasapainottamisohjelman mukaiset vaatimukset. Luonnollisen poistuman myötä teknisen palvelualueen vakituisen henkilömäärä pieneni yhdellä. Oman kaluston käyttöasteita parannettiin ja yksityisen palvelusektorin osuutta lisättiin palvelujen tuottajana. Katuvaloja muutettiin led-valoiksi suunnitellusti. Avustusmäärärahoja hieman pienennettiin yksityisteiden osalta. Liikunta- ja leikki- sekä virkistyspaikat pääosin inventoitiin: joitakin leikkipaikkoja ja hiihtolatuja vähennettiin ja aloitettiin lähiliikunta-/leikkipaikan rakentaminen Ahvensalmelle. Ylimääräisen ja epäkurantin kaluston myyntiä jatkettiin lähinnä Huutokauppa-comin kautta. Myyntituottoja lisättiin myös maa-alueiden ja metsien myynnillä.

4. Toiminnan painopistealueet

Toiminta painottuu palvelutuotannon tehostamiseen niin, että säästötavoitteet saavutetaan. Palvelun laatu pysyy pääsääntöisesti nykyisellä tasolla kuitenkin niin, että joissakin tapauksissa em. toimintaympäristön muutoksista ja säästötavoitteista johtuen laatua voidaan erikseen päätettäessä alentaa. Käyttötalousvaroja vähennetään hieman katujen, puistojen, liikuntapaikkojen kunnossapitopalveluissa sekä kaavoituksessa.

Toimintoja tehostetaan ja keskitytään todellisten palvelutarpeitten täyttämisiin.

Oma pienentynyt konekalusto keskittyy avaintehtäviin ja yksityisen osuus kasvaa kone- ja urakointipalvelujen tuottamisessa. Myös yksityisteiden kokonaisavustussummaa hieman pienennetään. Asiantuntijapalveluita käytetään jatkossa vähemmän.

Henkilökunnan luonnollisen poistuman myötä pyritään myös saavuttamaan säästöjä, jolloin uusia työntekijöitä ei välttämättä palkata eläkkeelle jäävien tilalle.

Tiukkenevan talouden myötä yhä enemmän tulee kiinnittää huomiota myös kilpailutusmenetelmiin.

Palvelutuotannon tarvekartoituksia ja inventointeja täsmennetään.

Säästötavoitteista huolimatta kaupungin kunnallistekninen infra tulee säilymään kohtuullisella tasolla niin, että korjaus velkaa voidaan pienentää hankesuunnitelman mukaisesti. Ennakoivalla kunnossapidolla vähennetään myös tulevia korjaustarpeita.

Yhteistyötä naapurikuntien kanssa tiivistetään mm. kartoittamalla yhteisiä hankkeita ja henkilöstöresursseja. Oman henkilökunnan osaamista edelleen kehitetään lähinnä koulutuksien avulla. Eläkkeelle jäävien hiljainen tietopääoma hyödynnetään ennen eläkkeelle siirtymistä.

Keskustan maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen jatkuu. Kemijärven houkuttavuutta asuinpaikkana lisätään tonttitarjontaa edelleen kehittämällä ja markkinointia lisäämällä. Hyvää yhteistyötä elinkeinopuolen kanssa tehdashankkeen maankäytön osalta jatketaan.

Maaomaisuuden osalta houkuttelevimpia tontteja ja metsäpalstoja laitetaan yleiseen myyntiin, esim. huutokaupat.com sivuston kautta.

Toteutuma 31.12.

Säästötavoitteista huolimatta kaupungin kunnallistekninen infra säilyi kohtuullisella tasolla niin, että korjaus velkaa ei päässyt syntymään. Tavoitteena ollut yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien kanssa ei koronan takia vielä onnistunut ja tavoite siirtyi kuluvalle vuodelle.

Kemijärven houkuttavuutta asuinpaikkana lisättiin tonttitarjontaa edelleen kehittämällä ja markkinointia lisäämällä. Hyvää yhteistyötä elinkeinopuolen kanssa tehdashankkeen maankäytön osalta jatkettiin.

Maaomaisuuden osalta houkuttelevimpia tontteja ja metsäpalstoja laitettiin yleiseen myyntiin, esim. huutokaupat.com sivuston kautta.

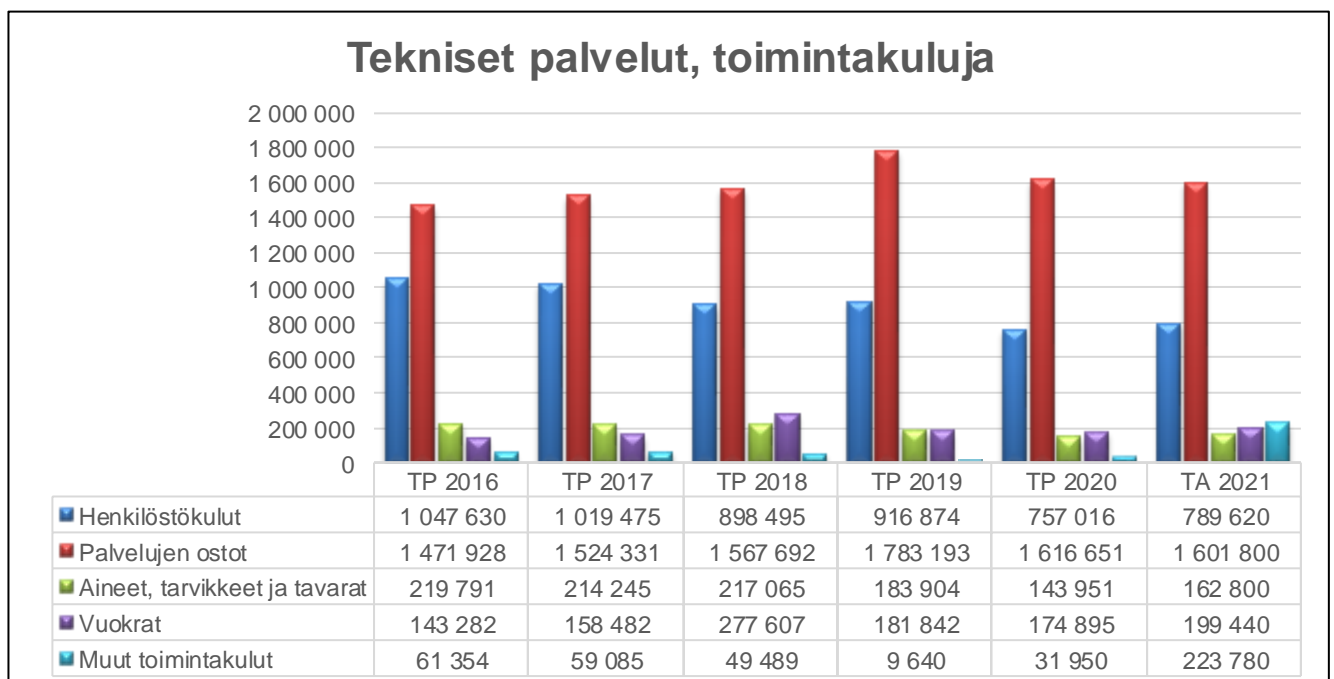
5. Talouden tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Toimintamenot	-3 192 161	-3 343 266	-2 959 800	-3 013 628	-53 828	1,8
Toimintatulot	1 443 468	1 580 856	964 260	1 183 278	219 018	22,7
Toimintakate	-1 748 693	-1 762 410	-1 995 540	-1 830 350	165 190	-8,3

Talouden luvut ovat TA2020 organisaation mukaiset.

HUOM !!! Tilinpäätöslukuihin 2019 ja 2020 sisältyy kertaluontoisia tuloja vuonna 2019 noin 200 000 ja vuonna 2020 noin 51 700 euroa (voitto maan myynneistä).

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TS 2021	TS 2022
Vakin.virat ja toimet 31.12.	14	14	13	13	13	13
Henkilöstömenot €	-898 495	-916 874	-768 410	-757 016	-775 000	-775 000
Muutos %		2,0	-16,2	-1,5	0,9	0
Palvelujen ostot €	-1 567 692	-1 783 193	-1 520 220	-1 616 651	-1 520 000	-1 530 000
Muutos %		13,7	-14,7	6,3	-0,01	0,7
Toimintakate €/asukas	-236	-282	-274	-254	-284	-285

Talouden luvut ovat TA2020 organisaation mukaiset.

Taulukko päivitetty nykyisen organisaatorakenteen mukaiseksi.

7.Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
Alihankinnan kehittäminen	Alihankintasopimusten päivittäminen ja ajanmukaistaminen Kumppanuusverkoston kehittäminen	Alihankintaprosentti	Alihankinta 85 %
Tehokkuuden, kustannusten, hinnan ja palvelutason seuranta	Yksikköhintavertailut	Yksikköhinta-, käyttöaste- ja asiakastyytyväisyyttä voitemittarit	Omien työkoneiden käyttöaste: 82 % ja yksikköhinnat yksityisiä vastaavat.
Puistojen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden sekä reittien suunnitelmallinen kehittäminen.	Puistojen käyttö- ja hoitosuunnitelman päivittäminen. Ylläpidon keskittäminen. Vähemmän käytössä olevien kohteiden poistaminen Ikääntyvän väestöpohjan ja matkailun huomioiminen.	Hoitosuunnitelman toteutuminen Yhteiset kehittämistavoitteet elinkeinoyksikön ja peruspalvelujen kanssa.	Yleisten alueiden kunnossapito toteutettiin hoitosuunnitelmien mukaisesti. Vähemmän käytössä olevia leikkipaikkoja ja hiihtolatuja vähennettiin. Ikääntyville aloitettiin lähiliikunta-alueen rakentaminen Ahvensalmelle. Elinkeinoyksikön kanssa laadittiin ulkoilureittien kehittämissuunnitelma ja haettiin reittien kehittämiseen investointiavustusta valtiolta.
Yksityisteiden hoidon kehittäminen	Yksityistielakimuutoksen soveltaminen käytäntöön.	Yksityistieselvitys sisältäen toimenpideehdotukset.	Laadittiin yksityistieselvitys ja toimenpideehdotukset.
Kelkkareittien kehittämishanke.	Yhteiset kelkkareittihankkeet naapurikuntien kanssa. Yhdenmukainen kelkkareittisuunnittelu ja toteutus	Ajantasaiset kelkkareittisuunnitelmat	Virallisten kelkkareittien opastemerkkien uudistaminen aloitettiin. Kunnossapidon laatuvaatimuksia yhtenäistettiin naapurikuntien kanssa.
Riittävä liike- ym. tonttien saatavuus:	Aktiivinen maanhankinta keskusta-alueella myös muut maanhankintakeinot kuin vapaaehtoiset maakaupat strategisilla alueilla.	Tonttivaranto	Uusia tontteja ei hankittu, kaupungin tonttivaranto liiketonttien osalta on 3-5 kpl, ei kuitenkaan ydinkeskustassa

Kaavoitushankkeiden osalta ei tapahdu etenemistä vähentyneistä resursseista johtuen. Pääpaino kaavoituksen osalta Patokankaan alueen kehittämisessä yhdessä elinkeinotoimen kanssa.	Patokankaalle Master Plan Forestin ekoteollisuuspuistosta sekä mahdolliset kaavamuutokset alueen kehittämiseksi. Tavoitteena keskustan ja Isokylän yleiskaavan loppuun saattaminen.	Toteutuma	Patokankaalla ei ole ollut tarvetta kaavamuutoksiin. Keskustan yleiskaavan osalta tehty lisäselvityksiä, Isokylä siirtynyt vuodelle 2021.
Sähköisiä ohjelmia lisätään palvelutuotannossa; mm. maanvuokralaskutus ja maaomaisuuden hallinta	Tarpeellisten ohjelmien hankinta, käyttökoulutus ja käyttöönotto	Toteutuma	1. Toteutettiin Kemijärven ensimmäinen koneohjaus-maarakennustyömaa (Metsämiehen tie) 2. Kaupungin maaomaisuus koottiin yhteen ja sen osalta laadittiin selvitys käyttötarkoituksista sekä tulevasta käytöstä (myynti/säilytys)
Louhi kuntapalvelimen kaavasisällön täydentäminen	Kaavamääräykset viedään sovellukseen	Toteutuma-aste	Kaavamääräysten vienti ei ole toteutunut.
Tonttien myynnin tehostaminen	Houkuttelevien tonttien myynti esim. huutokaupat.com sivuston kautta	Mydyt tontit	Suomun alueella yritettiin myydä huutokaupalla lomatonttia, hinta ei vastannut odotuksia

8. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vastuualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan työpaikkakokouksissa. Lautakunnat valvovat, että palvelualue toimiin vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja – hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta saa raportteja ja tiedonantoja palvelualueen toiminnasta ja ajankohtaisista asioista.

Riskien hallinta:

Riskien hallinnan apuna käytetään riskianalyyseja ja mahdollisimman tarkkaa ennakkosuunnittelua. Talousriskejä ennaltaehkäistään avainhenkilöstön kustannus seurannan ja – laskennan osaamisen kehittämisellä.

Toteutuma 31.12.

Riskien hallintaa toteutettiin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti: mm. maarakennus työmaiden riskianalyyseillä ja kustannus seurantaa kehittämällä.